

AKRABÂ EVLİLİKLERİ (İMAM GAZALÎ'NİN İHYASINDAN ÖZET) (1)

Akdin şartları ve rükünleri:

- 1) Birincisi velînin iznidir. Eğer velî yoksa sultan (dev-let)-in izni gerekir
- 2) İkincisi kadının rızasıdır. Eğer ergen dul veya ergen kız ise onu babası ve dedesinden başkası evlendirir.
- 3) İki âdil şahidin bulunması gerekir. Eğer şahidlerin halleri bilinmiyorsa görünümüne bakarak doğruluklarına hükmedilir.
- 4) İcab ve kabuldür. İnkâh veya tezvic lafzıyla birlikte icab ve kabul. Nikâh törenine önce itbe ile başlanır. Ancak kadın iddet içinde ise iddetinden çıkmış olması gerekir. Ayrıca başkası tarafından istenmemiş olması şarttır.

Nikâha engel haller

- 5) Nikâha mâni haller on dokuzdur. En başta kadının evli olması, başka birinin talak veya vefat iddeti içinde bulunması, mürted olması, Mecusi ve puta tapar olması...dır.

Nikâhtan önce itbe yapılır (kız istenir). itbede önce kızın velîsi damada şöyle der: Elhamdu lillah vassalatu ala Resulillah, kızım falanı seninle evlendirdim. Koca olacak adam da: "Elhamdu lillah vassalatu ala Resulillah, şu kadar mehir karşılığında kız veya kadınla evlenmeyi Kabul ettim" der.

Mehr kolay olmalıdır. Hitbeden önce hamd müstehabdir. Nikâhtan önce karı koca olacakların birbirleriyle görüşmeleri uygundur. Peygamberi-miz bunu tavsiye etmiştir.

Bir rivayete göre Hz. Peygamber (sav): “Ensarın gözlerinde kusur (ça-pak-lanma) vardır. Onlardan bir kadınla evlenmek isteyen evleneceği kadına baksın!” demiştir. (Müslim Ebu Hüreyre'den benzerini çıkarmıştır.)

5- Evlencek olanların, Nişanlılıktan veya evlilikten önce birbirlerini görmeleri uygundur. Bu, evlilikte sevginin devamı için gereklidir. Ayrıca nikâh esnasında iki âdil şahidden başka salih kişilerden oluşan bir cemaatin bulunması da nikâhın adabından olduğu gibi Ömer b Abdülaziz'e göre nikâhın Mescidde ve Şevval ayında kısılması da müstehabdir. Çünkü Aişe (ra) kendisinin nikâhının Şevval ayında kısıldığını ve Şevval ayında zıfaf olduğunu söylemiştir: “*Resullah sav Şevval ayında benimle evlen-di ve Şevval ayında benimle zıfaf oldu.*” (İhya: 2/36)

6- Yuvanın mutlu sürmesi için istenen özellikler şunlardır: Evlenilecek kadının dindar, iyi ahlak sahibi, güzel ve mehri kolay, doğurgan ve bakire olması, yakın akraba olmaması öğütlenir. Hz. Peygamber dindar ile evlenmeyi tasiye etmiş: “*Dindar ile evlen, elin toprak olur (mutlu olursun)*” buyurmuştur (Hadis müttefkun-aleyhtir).

(devamı yarın..)